

MEDLEMSNYTT 3/20

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Förra medlemsnytt började med rubriken: **F11 MUSEUM FORTFARANDE STÄNGT PÅ GRUND AV COVID-19!** Och nu kan jag tyvärr bara tillägga att det gäller än.

Vi har nyligen haft ett styrelsemöte, vi träffades ute vid trädgårdsmöblerna utanför Offmässan, där vi diskuterade ekonomi och möjligheterna att åter öppna museet.

Först till ekonomin. Vi har ju förstås inga intäkter men väl vissa kostnader för hyror, försäkringar, telefon etc. Staten och Kommunen har, som du sett, beslutat om omfattande stöd till bl a besöksnäringen. Ofta är stöden kopplade till kostnader för räntor, amorteringar, löner, skatter o dyl. Vi som äger våra hus och utställningar, inte har några lån, och inte har några anställda, platsar inte riktigt in. Vissa begränsade möjligheter finns och vi har sökt bidrag och följer utvecklingen noga. När jag för länge sedan började på NFF fick jag lära mig att vi har ett sparat kapital "som inte får röras utom i nöd". Vi är inte där än, vi har fortfarande pengar i kassan som dock minskar varje månad.

På Styrelsemötet gick vi igenom vårt behov av reparationer och underhåll och har efter bedömningar kommit fram till att det mesta kan utan alltför stor risk senareläggas vilket gör att kassan räcker längre.

Så till möjligheten att åter öppna museet. Det finns, i varje fall ibland, tecken på att det värsta är över men vi "ungdomar" som jobbar på NFF tillhör ju till stor del riskgruppen och våra simulatorinstruktörer arbetar mycket nära besökaren.

Sammantaget gör detta att mötet beslutade att ha fortsatt stängt. Vi kommer att ha nytt styrelsemöte i augusti, men mycket tyder på att det kan dröja länge innan vi är tillbaka till normalläge.

Vissa arbeten bör och kan dock utföras även om museet är stängt. Flera medlemmar tar egna initiativ och det är jag mycket tacksam för. Jag vill särskilt omnämna PO Eliason, Tommy Johansson, Mats Anderzon och Karl-Arne Brokvist, som ser till att alla våra gräsytor är prydliga. På annan plats i detta MedlemsNytt kan du läsa om andra mycket fina initiativ.

Flaggdagar. Stieg Ingvarsson har, som framgår denna bild, sett till att vårt museum hedrar den Svenska flaggan på officiella flaggdagar.

Styrelsen beslutade att vi kör tills vidare med den gamla organisationen trots att vi inte haft Årsmöte. Detta möte och Höstmötet är tills vidare inställda.

Öppet Hus. Vi har också beslutat att inte arrangera Öppet Hus som var planerat till 6 september.

Så i allt elände håll ut, håll ihop, var försiktig, så ses vi så snart det är möjligt.
Lennart Hjelte

VÄLKOMMEN IN ATT BESÖKA F11 MUSEUM FAST DET ÄR STÄNGT! NU ÄR ÄNTLIGEN VÅR APP KLAR FÖR LANSERING!

F11 Museum är i takt med tiden och nu kan du besöka museet virtuellt. Du gör det i F11-appen, som lanseras 24/7 Ursprungligen var det tänkt att lanseringen skulle ske i samband med museiorganisationen Arbetsams årliga mötesdag i Nyköping i april. Stängningen av museet gjorde dock att lanseringen sköts upp, men nu vill vi inte vänta längre och ser till att öppna museet, åtminstone digitalt.

Utvecklingen av appen har skett i samarbete med företaget KfV IT i Katrineholm, där Andreas Kviby utvecklat tekniken. Det stora arbetet som lagts ner på utvecklingen har lett till en app som är speciellt anpassad, inte bara till F11 Museum, utan för museer i allmänhet. Med enkla medel kan därför även andra museer få hjälp att skapa en app speciellt för deras verksamhet.

De personer vid F11 Museum som varit verksamma med appen är Joachim Smith, Gunnar Vieweg, Gunnar Wolving och Georg Hammertjärn.

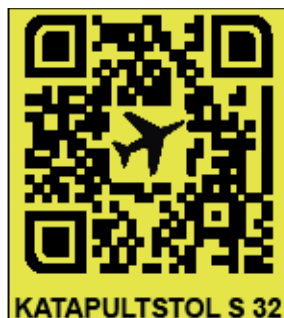
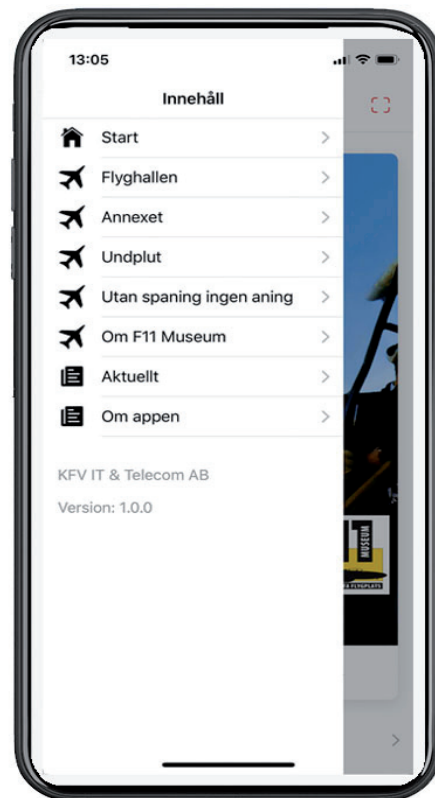
Den som gjort grovjobbet och det mesta innehållet i appen är Joachim Smith. Inte mindre än 36 filmer har han producerat, plus en massa bilder och information. Det stora antalet filmer, alla i liggande format med hög kvalitet, gör appen speciellt intressant. Till det kommer det stora dokumentära värdet, genom berättelser av ”De som var med”. Den informationen kan du bara få via appen.

Så här laddar du ned appen

För att ladda ner appen i din mobil söker du:

Med Iphone i App Store på: *F11MUSEUM*

Med Android-mobil i Google Play på: *F11MUSEUM*

Några exempel på QR-koder du kan scanna och titta på.

QR-koder främjar besöket

Stor vikt har också lagts på användning av QR-koder. De flesta stora föremålen eller händelserna som visas i museet är kopplade till en QR-kod. Drygt 50 föremål har QR-kod. När besökaren skannar koden med sin mobil öppnas sidan med den aktuella informationen direkt. Koderna är fästade på ett speciellt stativ intill föremålet och lätta att upptäcka och skanna.

Vad tycker du om F11 Museums app?

Hjälpt oss att skapa en ännu *bättre* app genom att meddela dina synpunkter på adressen: appen@f11museum.se

För er som är intresserade av att veta mer om möjligheten att skapa en museiapp har KfV IT lagt upp en hemsida där man kan få mer information. Adressen till sidan är: <https://museiapp.kfvit.se/>

KOMMANDE FLYG-BOK: "Från ANA-flyg till Saab Nyge Aero"

För 73 år sedan började ett mångsidigt flygföretag växa fram i Nyköping. Det började som ANA-flyg 1947 och blev NYGE-Aero 1959. NYGE-Aero började regionalt på östkusten, men växte sig under 60-talet starkt i Norden och så småningom med verksamhet också ute i Europa.

Det är en fascinerande historia att se hur vilja och tekniskt kunnande parat med starkt flygintresse och affärsförmåga bildade en grund för det civila flygets starka utveckling i Sverige under 50- och 60-talen.

Denna utveckling var i många avseenden NYGE Aeros förtjänst då man genom framgångsrik försäljning av nya flygplan och en höjd kvalitetsnivå på service och underhåll skapade goda förutsättningar för allmänflygets expansion.

På 60-talet samlokaliseras Arméflyget med NYGE Aero till den egna flygplatsen Brandholmen i Nyköping. På 80-talet startade man regionalt trafikflyg och utvidgade den militära verksamheten med målflyg,

som även verkade i flera europeiska länder. Flygverkstaden har hela tiden varit en stark tillväxt-faktor och på 90-talet genomfördes flera modifieringar av större flygplan. Den styrkan medförde även att man i slutet av 90-talet tog över underhållet av Försvarsmaktens SK60 och även det motorbyte som förlängt livstiden för SK60.

Den kommande boken om NYGE-Aero är initierad av NFF (Nyköpings Flyghistoriska Förening), som velat berätta historien om detta unika företag, som är en del av både regional och nationell flyghistoria. Boken har blivit möjlig att skriva, genom att NYGE-veteraner samlat material och delat med sig av egna erfarenheter från sin arbetstid i företaget. Boken planeras komma ut 2022.

DONATION TILL F11 MUSEUM

Vi är mycket glada för denna donation, då vi därigenom får en ännu bättre inblick och förståelse för vad som hände på F11 under 1966-80, den 14-åriga period som översten av 1:a graden Kurt Hagerström verkade som flottiljchef.

Donationen från Claes Hagerström, son till Kurt Hagerström, innehåller anföranden, mötesprotokoll, fotobok och tidningsklipp från denna tid, vilka alla bidrar i hög grad när vi skall beskriva utvecklingen av F11.

Den kamp inför nedläggningshotet 1980 som Kurt Hagerström kraftfullt deltog i, speglas också väl i de dokument som ingår i donationen.

Vår avsikt är att bevara innehållet i denna välkomna gåva som ett personarkiv i Kurt Hagerströms namn. På så sätt underlättas framtida forskning om flottiljen, samtidigt som vi hedrar F11:s siste flottiljchef under tiden 1966-1980.

Kurt Hagerström i samspråk med general Ove Ljung, på F11 1969.

SKAVSTA ÄR BAS FÖR SVERIGES BRANDBEKÄMPNINGSFLYG!

Den 4 juni var det premiär på Stockholm Skavsta Flygplats i Nyköping, för de efterlängtrade flygplan som ska sättas in för brandbekämpning från luften. Då presenterades två vackert gul-blå målade Air Tractor AT-802 Fire Boss, som baseras hos Saab Aero i Nyköping för att kunna rycka ut med kort varsel och bekämpa skogsbränder över hela landet. Saab Aero står för besättning och underhåll av planen. F n pågår utbildning och sjön Yngaren utanför Nyköping, som får täta besök för ”tankning” av vatten under ”touch and go”.

Kapaciteten är imponerande 3.100 liter vatten per fällning och under en timme kan de båda planen släppa 50.000 liter vatten på en skogsbrand. Vattnet skopas upp från en närbelägen sjö i närheten av skogsbranden när flygplanet går ned på pontonerna och under hög fart under ca 20 sekunder tar in vatten i en behållare mellan cockpit och motor.

Air Tractor Fire Boss har en PW PT-6 gasturbin på 1.350 hk som driver en 5-bladig propeller; marschfart är 356 kmh och räckvidden 1.300 km. Tanken är att de båda planen ska kunna användas i hela norra Europa. MSB står för kostnaden på ca 30 miljoner per år, och om de ansluts till EU:s brandberedskap står EU för 80-90% av kostnaden.

Idag finns en plan för brandbekämpning från luften, och MSB disponerar 10 helikoptrar och fr o m juni nu även två Air Tractor Fire Boss. Hade denna resurs funnits till hands vid den stora skogsbranden i Västmanland 2014, då 13 800 hektar skog förstördes på 150 kvadrat/km, så hade skadorna med säkerhet blivit mycket mindre.

Det känns tryggt att man nu (äntligen) fått en kapabel flygresurs, baserad vid Saab Aero Specialflyg på Skavsta, som kan göra en snabb insats överallt i Sverige och genom EU-samarbete också i norra Europa.

Text: Stieg Ingvarsson F11 Museum

Bild: Södermanlands Nyheter/Jens Alvin

Känner du också ett sug efter att se klassiska flygplan?

Flygvapenmuseum öppnar delvis igen.

Flygvapenmuseum öppet nu onsdag-söndag mellan klockan 10:00-16:00. Antalet besökare i våra lokaler kommer att begränsas.

Bokning sker via Timecenter.

(Se: www.flygvapenmuseum.se)

Bokningsbara tider: 10.15-11.45 12:15-13.45, 14.15-15.45.

Varje besök varar i 1,5 timma, och du kan endast boka till 10 personer.

Utställningarna ”Om kriget kommer – Sverige under kalla kriget” och ”Hemliga handlingar – DC-3:an som försvann” är tillgängliga, samt museiområdet utomhus. Följande har stängts: Flyglabbet, simulatorm och utställningarna ”Det svenska militärflyget 1910-1945” samt ”Flygets teknikutveckling” är stängda på grund av ombyggnation.

VILL DU OCKSÅ VARA MED OCH ”JOBBA” PÅ MUSEET?

Du, vi behöver alltid påfyllning av guider, vårdar och simulatorinstruktörer. Anmäl ditt intresse till Gunnar Vieweg, tel 070 530 20 74 eller gvg@llt2.se

VI SPONSRAR NFF/MEDLEMSNYTT

CTT Systems AB
Nyköping
Tel 0155 20 59 00
ctt@ctt.se
www.ctt.se

ANSVARIG UTGIVARE Kenneth Åbrink tel 073 416 33 41
REDAKTIONSGRUPP Fred Brihagen tel 070 394 20 44
Gunnar Vieweg tel 070 530 20 74
Freddie Andersson tel 010 475 38 22
REDAKTÖR/PRODUKTION Kenneth Åbrink

Meddela eventuella felaktigheter i dina adressuppgifter till NFF

ADRESS Nyköpings Flyghistoriska Förening
Skavsta Flygplats, 611 92 Nyköping
E-POST info@f11museum.se
HEMSIDA www.f11museum.se
FACEBOOK [f11sverigesflygspaningsmuseum](https://www.facebook.com/f11sverigesflygspaningsmuseum)
BANKGIRO 5441-6995 - Endast medlemsavgift: BG 5236-2654
ORGNR 817605-3224